

Advies Deskundigenpool gelijkwaardigheid Activiteitenbesluit

Aanvrager: DCMR

Datum advies: 11 februari 2020

Onderwerp: Bodembescherming bij mobiele brandstofbezorging

Verzoek

De aanvrager verzoekt om een beoordeling van het door hen opgestelde conceptbesluit. Het conceptbesluit heeft betrekking op de gelijkwaardigheid van de volgende voorziening:

- Druppelloos proces bij mobiele brandstofbezorging (geen benzine)

Relevante artikelen Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling

art. 3.25 van de Activiteitenregeling

Conceptbesluit

De aanvrager heeft in haar conceptbesluit aangegeven dat de hierboven omschreven voorziening te beschouwen is als een voorziening die ten minste een gelijkwaardig niveau van bescherming van het milieu bereikt als de voorgeschreven voorziening in het Activiteitenbesluit.

Advies

De Deskundigenpool gelijkwaardigheid Activiteitenbesluit is het niet eens met de conclusie in het conceptbesluit.

Naar het oordeel van de deskundigen wordt met het druppelloze proces niet voldaan aan het realiseren van een verwaarloosbaar bodemrisico. Het voorgestelde systeem biedt zoals nu omschreven in de aanvraag geen gelijkwaardig niveau van bescherming als wordt bereikt met een vloeistofdichte vloer of verharding.

Motivering advies

Centraal in de beoordeling staat artikel 3.25 van de Activiteitenregeling. Belangrijk is het eerste lid dat aangeeft dat het afleveren van vloeibare brandstof aan motorvoertuigen voor het wegverkeer plaatsvindt boven een vloeistofdichte vloer of verharding. Uit de samenloop met artikel 3.18, tweede lid, van de Activiteitenregeling volgt dat dit voorschrift wordt gesteld om een verwaarloosbaar bodemrisico te bereiken.

Een verwaarloosbaar bodemrisico is in het Activiteitenbesluit gedefinieerd als een situatie als bedoeld in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming 2012 (hierna: NRB) waarin door een goede afstemming van combinaties van voorzieningen en maatregelen¹ het ontstaan of de toename van verontreiniging van de bodem gemeten tussen nul- en eindsituatieonderzoek, bedoeld in artikel 2.11, eerste en derde lid, zo veel mogelijk wordt voorkomen en waarbij herstel van de bodem redelijkerwijs mogelijk is.

De toetsing van gelijkwaardigheid richt zich op twee deelvragen:

1. Voorkomt het druppelloze proces het ontstaan of de toename van verontreiniging van de bodem even goed als de in artikel 3.25 voorgeschreven voorzieningen?
2. Is herstel van de bodem redelijkerwijs mogelijk, als er ondanks de toegepaste voorzieningen en maatregelen sprake is van het ontstaan of de toename van verontreiniging van de bodem, gemeten tussen nul- en eindsituatieonderzoek?

1. Voorkomt het druppelloze proces het ontstaan of de toename van verontreiniging van de bodem even goed als een vloeistofdichte vloer?

In de aanvraag wordt ervoor gekozen een BodemRisicoAnalyse conform de NRB voor het druppelloze proces uit te voeren, en wordt geen vergelijking gemaakt tussen het druppelloze proces en de in de Activiteitenregeling voorgeschreven voorzieningen en maatregelen (met name: een vloeistofdichte vloer of verharding). De deskundigen vinden deze vergelijking wel nodig om de

¹ De NRB maakt onderscheid tussen fysieke "voorzieningen" en good housekeeping "maatregelen". Dit onderscheid wordt in het vervolg van de brief gebruikt. In de terminologie van de wet zijn dit overigens allebei "maatregelen".

gelijkwaardigheid te kunnen beoordelen. De voorschriften van de Activiteitenregeling zijn tot stand gekomen met als doel het bereiken van een verwaarloosbaar bodemrisico conform de NRB. De NRB zelf geeft in het in de aanvraag geciteerde deel over tanken (Bodemrisico checklist: BRCL-categorie 3.4 Overgieten, aftanken of afvullen) aan dat voor tankstations (tankplaatsen) alleen de in de Activiteitenregeling voorgeschreven vloeistofdichte voorziening volstaat. Een beroep op de systematiek van de NRB die bedoeld is voor andere gevallen voldoet dus niet.

Hierbij valt in het bijzonder op dat het druppelloze tankproces zoals beschreven in de aanvraag vooral bestaat uit gedragsmaatregelen, en maar zeer beperkt uit fysieke voorzieningen. In de aanvraag is niet beschreven hoe wordt geborgd en gecontroleerd dat de tankende medewerker van de leverancier deze gedragsmaatregelen consequent toepast.

Nog ernstiger is het ontbreken van informatie over borging en controle van de kant van degene die de inrichting drijft. De leverancier treedt alleen op als penvoerder. De inrichtinghouder is verantwoordelijk voor de aanvraag en dus ook voor de naleving van de voorschriften van de Activiteitenregeling en de correcte uitvoering van de gelijkwaardige maatregel. De aanvraag geeft niet aan hoe de inrichtinghouder invulling aan deze verantwoordelijkheid geeft.

2. Is herstel van de bodem redelijkerwijs mogelijk, als er ondanks de toegepaste voorzieningen en maatregelen sprake is van het ontstaan of de toename van verontreiniging van de bodem, gemeten tussen nul- en eindsituatieonderzoek?

Een belangrijk onderdeel van het verwaarloosbaar bodemrisico is dat een bodemverontreiniging die onverhoopt achter blijft na uitvoering van een activiteit kan worden opgespoord en opgeruimd. De aanvraag gaat niet in op dit onderdeel, maar naar de mening van de deskundigen ligt hier een belangrijk aandachtspunt.

Bij de gebruikelijke manier van tanken is er een ingerichte tankplaats. Als het tanken op een ingerichte tankplaats niet naar behoren verloopt, kan een puntverontreiniging ontstaan. Een standaard bodemonderzoek na beëindiging van de activiteit zal deze puntverontreiniging vinden en dit zal leiden tot een sanering.

Bij het druppelloze proces vindt het tanken diffuus plaats op een groot parkeerterrein. Als het druppelloze proces niet naar behoren verloopt, kunnen er overal op het terrein kleine verontreinigingen ontstaan. Het is de verantwoordelijkheid van de inrichtinghouder om te controleren op verontreiniging van de bodem en het indien nodig herstellen van de bodemkwaliteit. De aanvraag gaat niet in op de vraag hoe de inrichtinghouder invulling aan deze verantwoordelijkheid geeft.

Overzicht eisen Activiteitenregeling vergeleken met alternatieve maatregel

Art. 3.25 lid 1

In de aanvraag wordt aangegeven dat in plaats van een vloeistofdichte vloer of verharding een lekmat of lekbak wordt neergelegd bij het af te tanken voertuig en het vulpistool is voorzien van een afsluitdop. Verder worden er good housekeeping maatregelen getroffen waarmee volgens de aanvrager een verwaarloosbaar bodemrisico wordt geborgd.

Ondanks deze voorzieningen en maatregelen kan het niet uitgesloten worden dat er vloeibare brandstof in de bodem terecht komt.

Art. 3.25 lid 2

In de aanvraag wordt gesteld dat het tweede lid van artikel 3.25 niet van toepassing is op het verzoek gelijkwaardigheid, omdat er geen gebruik wordt gemaakt van een vloeistofdichte vloer of verharding. Het tweede lid is juist een extra borging om bodemverontreiniging te voorkomen door de verplichting om de vloeistofdichte vloer of verharding aan te laten leggen door een bedrijf dat beschikt over een erkenning BRL SIKB 7700.

Daarnaast stelt het tweede lid ook voorschriften aan de afmeting van de vloeistofdichte voorziening en de brandstofslang. Het is niet de bedoeling dat de brandstofslang buiten de vloeistofdichte vloer of verharding terecht kan komen. In de beschrijving en de bijgeleverde foto's is duidelijk te zien dat de brandstofslang wel buiten de voorgestelde bodembeschermende voorziening (lekmat) komt.

De leverancier geeft aan dat het vulpistool voorzien is van een afsluitdop en er zijn gedragsmaatregelen opgesteld om morsingen en lekkages te voorkomen. Ondanks deze voorzieningen en maatregelen kan het niet uitgesloten worden dat er vloeibare brandstof in de bodem terecht komt.

Art. 3.25 lid 3

In combinatie met art. 3.23 lid 1 en 2 van het Besluit

In de aanvraag wordt gesteld dat het derde lid van artikel 3.25 niet van toepassing is op het verzoek gelijkwaardigheid, omdat er geen gebruik wordt gemaakt van een vloeistofdichte vloer of verharding. In de aanvraag staat wel opgenomen dat aanwezige rioolputten afgedekt worden met een afdekmat.

Met deze voorziening is niet uitgesloten dat er bij een morsing brandstof in het riool komt.

Art. 3.25 lid 8

In de aanvraag staat dat de afleverinstallatie een tankcontainer betreft die voldoet aan hoofdstuk 6.8 van de ADR. Het is lastig om te bepalen of een dergelijke tankcontainer een mobiele afleverinstallatie zoals bedoeld in het Activiteitenbesluit is, omdat lid 8 geschreven is voor een ander soort installatie. Voor de beoordeling van gelijkwaardigheid doet dit ook niet terzake, omdat in zowel lid 2 als lid 8 van artikel 3.25 het niet de bedoeling is dat de brandstofslang buiten de vloeistofdichte vloer of verharding terecht kan komen. Zie voor vergelijking eisen Activiteitenregeling met alternatieve maatregel artikel 3.25 lid 2.